

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2017/18
Subject (*)	Physical Agents		Code	760482012
Study programme	Mestrado Universitario en Prevención de Riscos Laborais e Riscos Comúns			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optativa	3
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	EconomíaEmpresaEnxeñaría Naval e Industrial			
Coordinador	Alvarez Feal, Jose Carlos Juan	E-mail	carlos.alvarez@udc.es	
Lecturers	Alvarez Feal, Jose Carlos Juan Garcia Nuñez, Moises Alberto Saavedra Otero, Emilio Zaragoza Fernandez, Maria Sonia	E-mail	carlos.alvarez@udc.es moises.alberto.garcia@udc.es emilio.saavedra@udc.es sonia.zaragoza1@udc.es	
Web				
General description				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Planear a acción preventiva a desenvolver, nas situacións nas que o control ou redución dos riscos supón a realización de diferentes actividades, que implican a intervención de distintos especialistas.
A3	Categorizar os riscos relacionados cos principais contaminantes químicos, físicos e biolóxicos no traballo, e coñecer as principais estratexias de prevención.
A4	Avaliar os riscos relacionados coa carga física e psíquica no traballo e propoñer as medidas adecuadas de prevención.
A8	Aplicar o marco normativo sobre a prevención de riscos laborais.
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións (e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan) a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Planear a acción preventiva a desenvolver, nas situacións nas que o control ou redución dos riscos supón a realización de diferentes actividades. Categorizar os riscos relacionados cos axente físicos e coñecer as principais estratexias de prevención. Avaliar os riscos relacionados coa carga física e psíquica no traballo e propoñer as medidas adecuadas de prevención. Aplicar o marco normativo sobre a prevención de riscos laborais. Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información incompleta ou limitada. Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións a públicos especializados e non especializados: cuestionarios, riscos, detección e medidas.	AJ1 AJ3 AJ4 AJ8	BJ3 BJ4	
Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas. Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas. Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións a públicos especializados e non especializados dun modo claro. Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo autónomo. Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita. Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC). Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida.	AJ8	BJ1 BJ2 BJ4 BJ5	CC1 CC3 CC4 CC6 CC7 CC8
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas e implantar solucións orientadas ao ben común. Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.		BJ3 BJ5	CC4 CC5

Contents	
Topic	Sub-topic
	1. Ruidos
Os bloques ou temas seguintes desenvolven os contidos establecidos na ficha da Memoria de Verificación.	Categorizar os riscos relacionados cos principais contaminantes físicos no traballo, e coñecer as principais estratexias de prevención. Planear a acción preventiva a desenvolver, nas situacións nas que o control ou redución dos riscos supón a realización de diferentes actividades, que implican a intervención de distintos especialistas.
	2. Vibracións
	3. Ambientes térmicos
	5. Campos electromagnéticos
	4. Radiacións non ionizantes
	6. Radiacións ionizantes
	7. Iluminación
	8. Protección persoais para axentes físicos
	9. Metroloxía para axentes físicos

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A3 A4 A8 C3 C6	10	18	28
Supervised projects	A3 A4 B2 B3 C1 C3 C4 C5	11	27.5	38.5
Objective test	B1 B4 B5 C1 C4 C7 C8	1	3.5	4.5
Personalized attention		4	0	4

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	É un tipo especial de lección impartida por un profesor , cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso fundamental da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. Tambien úsanse como apoio as ferramentas TIC
Supervised projects	Os alumnos poderán realizar un ou varios traballos, baseándose no traballo individual ou en grupo dos alumnos. O profesor fará un seguimento da aprendizaxe dos alumnos. Pódense concertar tutorías específicas para avaliar a evolución do aprendizaxe. O traballo tamén pode consistir en realizar unha presentación en clase do traballo preparado previamente por un alumno.
Objective test	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. A proba obxectiva final, na data oficial aprobada pola Universidade, pódese complementar cunha ou varias probas ao longo do cuadrimestre para valorar a evolución da aprendizaxe, estas probas poderán realizarse: presencialmente en clase ou a través de internet, na plataforma Moodle. En todos os casos avisarase con antelación suficiente para a súa adecuada preparación. Nestas probas pódense combinar distintos tipos de preguntas: breve desenrolo dun tema, de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Si a puntuación obtida en cada tema é superior ao cinco, a nota final se obtiene como media aritmética. Si é inferior ou non se pudo facer algunha por causa xustificada, deberá realizar a parte correspondente en la prueba obxectiva final.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	Para o correcto desenvolvemento dos posibles traballos propostos, os alumnos poderán realizar tutorías co profesor nos horarios de tutorías previstos e en caso de imposibilidade, concertarán cita a través do correo electrónico. O alumnado con reconecimiento de dedicación a tempo parcial y dispensa académica de exención de asistencia será avaliado del mismo manera que el resto del alumnado.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Objective test	B1 B4 B5 C1 C4 C7 C8	Indícase a porcentaxe media de valoración do apartado, que pode oscilar en función dos traballos e probas propostos cada ano. A porcentaxe mínima é de 40 % da porcentaxe máxima é de 60 %	50
Guest lecture / keynote speech	A1 A3 A4 A8 C3 C6	Valorarase a asistencia a clase maxistral, á que corresponderá unha parte da nota final.	15

Supervised projects	A3 A4 B2 B3 C1 C3 C4 C5	Indicase a porcentaxe media de valoración do apartado, que pode oscilar en función dos traballos e probas propostos cada ano. A porcentaxe mínima é de 15 % da porcentaxe máxima é de 55 %	35

Assessment comments

En caso de hacer pruebas parciales de los temas, se hará media de las notas obtenidas en cada uno, siempre que en todas ellas la nota obtenida sea igual o superior al cuatro.

En caso de que en alguna de ellas haya obtenido nota inferior al cuatro, el alumno tendrá que realizar una prueba escrita de esa parte, en la fecha prevista en el calendario oficial de exámenes.

Según los cursos, la evaluación se realizará solo mediante pruebas objetivas o combinado con trabajos. Al comienzo del cuatrimestre el profesor/es indicarán claramente el modo de evaluación.

Sources of information

Basic	Desde a páxina de Inicio do Instituto Nacional de Seguridade e Hixiene no Traballo pódese acceder a:- desde páxina principal, menú Normativa. En páxina seguinte, do menú superior-dereita, Guías Técnicas do INSHT- Alternativamente, desde o menú "Accesos rápidos" (dereita arriba, debaixo da xanela do "buscador") accédense a ferramentas prácticas que facilitan a avaliación de condicións de traballo
Complementary	Comprobador de Normativa vixente ou derogada. Para comprobar se unha lei ou real Decreto está en vigor, foi derogada ou modificada é conveniente realizar a procura a través da web http://noticias.juridicas.com/ Á parte de identificar a vixencia con iconas verdes, facilita a navegación polo texto mediante hipervínculos. Tambien indica se hai texto modificado e cando se realizou.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.